

Sunniteet

Jättäisitkö sinä kaiken rakkauden takia?

Anu Partanen on aina arvostanut ystävyyttä enemmän kuin romanttista rakkautta. Sitten hän tapasi miehen seminaarissa.

S

SEMINAARI BOSTONISSA oli ehtinyt toisen päivän iltaan, kun hän kiilasi taakseni ruokajonossa. Tunnistin hänet heti.

Tunnistin hänet ensinnäkin hyvin konkreettisesti: olin katsellut hänen kuvaansa konferenssiohjelmasta. Hän oli yksi puhujista journalismiseminaarissa, johon osallistuin, ja toisin kuin useimmat heistä, hän oli vain muutaman vuoden minua vanhempi ja aika komea. Olin ajatellut etsiä hänet käsini ja pyytää haastattelua graduani varten.

Tunnistin hänet myös sillä hyvin epäkonkreettisella, huimaavalla tavalla, jolla olen tunnistanut jokaisen elämäni suurista rakkauksista.

TUNNETTA ON vaikea kuvata. Minulle myöhemmin tärkeiksi osoittautuvat ihmiset ikään kuin väreilevät jollakin tavalla ennen kuin olemme vaihtaneet sanaakaan. Voin nytkin poimia muistini kätköistä kuvia minulle rakkaista ihmisistä selaisina kuin näin heidät ensimmäisen kerran: yksi seisoo baarin toisella puolella, toinen notkuu yliopiston aulassa, kolmas odottaa hevosten jakoa ratsastustuntia varten. Aina ystävyys tai rakkaus ei ole alkanut heti, mutta silti muistan sen ensimmäisen kuvan.

Tässä tapauksessa rakkaus alkoi heti.

Mies kysyi, voisiko hän seurata minua jonossa, jotta voisin toimia hänen esimais-tajanaan. Minä vastasin jotain mahdollisimman nokkelaa, katsoin hänen pitkäripsisiin silmiinsä ja yritin pidätellä kihelmöivää

tunnetta, että jotain tärkeää oli tapahtumassa.

Kaksi tuntia myöhemmin suutelimme Harvardin aukiolla, vanhan puun alla.

KUN YSTÄVÄNI Suomessa kuuluivat romanssista, he hihkuivat. Kirjailija New Yorkissa! Tapasitte seminaarissa! Siis nii-iin romanttista!

Kun he kuulivat, että kirjailija New Yorkista soitti minulle viikko tapaamisemme jälkeen ja ilmoitti lentävänsä luokseni Suomeen, hihkumisesta ei ollut tulla loppua.

Kun suhteemme jatkui ja tapaamisia seurasivat väistämättömät pitkät erot, alkoivat huokailut. Onko sulla ihan kauhean ikävä sitä? Et kai sä ole ihan hirveän surullinen?

Kun alkoi käydä selväksi, että saattaisin viettää New Yorkissa enemmänkin aikaa, alkoivat televisiovertaukset: Te ootte ihan kuin Derek ja Meredith! Susta tulee Carrie! Siis sä näytätkin ihan Carrielta, ainakin yhdestä kulmasta.

Lopulta kaikki keskustelut päättyivät samaan: Siis totta kai muutat sinne.

KAIKKI MUUT INNOSTUIVAT ETÄSUHTEESTANI SILLÄ AINOALLA OIKEALLA VAALEANPUNAISELLA TAVALLA JA VAIN MINÄ, VANHA HAPANNAAMA, OLIN AHDISTUNUT.

Ystäväni eivät ehkä tunteneet hihkuvansa, mutta siltä se minusta kuulosti. Tuntui kuin kaikki muut olisivat innostuneet etäsuhteestani sillä ainoalla oikealla vaaleanpunaisella tavalla ja vain minä, vanha hapannaama, olin ahdistunut.

Mies oli ihana, se ei ollut ongelma.

Etäisyys oli ankea, mutta ei sekään oikeastaan ollut ongelma. Ei ainakaan sillä ”siis mulla on niin ikävä sitä” -tavalla.

Ongelma oli se, että pidin elämästäni.

Minulla oli antoisa työ aikakauslehden toimituspäällikkönä Helsingissä, tilava vuokra-asunto, rakas ystäväpiiri ja vakitui-

nen paikka television keskusteluohjelmassa. Olin juuri sopinut ottavani puoli vuotta vapaata opintojen päättämistä varten ja opettavani samalla nuorempia opiskelijoita. Olin järjestänyt asiani hyvin.

Kunnes elämäni tuli hän.

Kahden vuoden etäsuhteemme aikana matkustimme Yhdysvaltain ja Suomen väliä 14 kertaa. Surin lentojen takia tuhoutuva maapallo ja surin erossa oloamme.

Enimmäkseen olin kuitenkin vihainen.

OLIN VIHAINEN, koska pelkäsin, että tuhlaamme molemmat aikaamme romanssiin, jossa rakennamme toisistamme pelkkiä haavekuvia. Olin vihainen, koska olin sitoutunut mieheen, joka ei koskaan ollut läsnä arjessa.

Olin vihainen, koska tiesin, että jos haluaisimme olla yhdessä, toisen meistä olisi jätettävä elämänsä. Olin vihainen, koska tiesin, että kaikista järkevistä syistä se olisin minä.

Ennen kaikkea olin vihainen, koska tunsin, että minua ahdetaan lokeroon, johon en kuulu. Että minulta odotetaan tunteita, joi-

ta minussa ei ole, ja käytöstä, johon en ole valmis.

En ollut valmis heittämään itselleni rakentamaani elämää roskakoriin vain siksi, että prinssi oli saapunut. En ollut valmis unohtamaan työtäni, ystäviäni, perhettäni ja kotimaatani vain siksi, että olin rakastunut.

Ahdistustani selittää osaltaan varmasti se, etten ole koskaan ollut seurustelevaa tyyppiä.

Olen ihastunut siinä missä muutkin. Olen seurustellut silloin tällöin, mutta pääasiassa olen suhtautunut rakkauteen varautuneesti.

Olen arvostanut ystävyyttä enemmän kuin romanttista rakkautta ja olen aina halunnut seistä omilla jaloillani, itsenäisenä. Yleensä olen tuntenut itseni onnellisemmaksi ollessani yksin kuin parisuhteessa.

Taistelini siis raivoisasti tuulimyllyjä vastaan.

teoriopistoon, koska en varmaankaan kestäisi hetkeäkään huolehtia työkseni jonkun toisen asioista. Hän oli oikeassa. En ole onnellinen, ellei minulla ole elämää kodin ulkopuolella ja ellen saa säännöllisesti tunnustusta kyvyistäni muilta: pomoilta, lukijoilta, ystäviltä.

Mitä pitempään seurustelimme miehen kanssa, sitä enemmän mietin näitä asioita.

Jos haluaisimme olla yhdessä, toisen meistä olisi muutettava. Koska minä puhuin englantia ja koska uskoin sopeutuvani New Yorkiin paremmin kuin mies Helsinkiin, aloin totutella ajatukseen, että muuttaja olisin minä.

TILANTEENI EI OLLUT millään lailla ainutlaatuinen. Suomesta muutti viime vuonna ulkomaille yli 10 000 ihmistä, ja maailmalla miljoonat jättävät kotinsa joka vuosi. Siirtolaiset luopuvat kaikesta, perheet seuraavat uraohjuksia työkomennuksille ja seikkailijat koettavat onneaan maailmalla.

Listasin muuttosuunnitelman huonoja puolia.

Elintasoni romahtaisi.

Joutuisin luopumaan työstäni Suomessa, mutta työ-

luvan saaminen Yhdysvaltoihin on vaikeaa ja hidasta. Minun pitäisi lähteä matkaan viisumilla, joka sallisi oleskelun Yhdysvalloissa ja työnteon suomalaisille lehdille, muttei työntekoa amerikkalaisille työnantajille. Newyorkilaisten vuokrien maksaminen suomalaisilla freetuloilla olisi sellainen taikatemppu, että voisin ehkä hankkia lisätuloja esiintyjänä paikallisessa kabareessa.

Ja ei, mieheni ei voisi elättää minua. Kirjailijan statuksestaan huolimatta hän ei ansaitse yhtään enempää kuin minä, eikä toisen rahoilla eläminen sopisi itsetunnolleni muutenkaan.

Urakehitykseni romahtaisi. Vaikka saisin työluvan nopeasti, töiden löytäminen olisi vaikeaa. New York on Yhdysvaltain lama-

pääkaupunki, ja media-ala on irtisanonut väkeä vasemmalta ja oikealta. Vieraskielinen toimittaja Siperian tuntumasta tuskin nousisi headhunterien listakärkeen.

Sosiaalinen elämäni romahtaisi. Suomessa minulla on iso joukko ystäviä, joista osan olen tuntenut yli 20 vuotta. New Yorkissa en tuntenut ketään miehen tuttavien lisäksi.

Lapsuudenperheeni jäisi Suomeen. En pystyisi seuraamaan veljeni lasten kasvamista tai vanhempieni vanhenemista.

Ja lopuksi: sosiaaliturvani romahtaisi. Kela ja Eläketurvakeskus siirtävät Yhdysvaltoihin yrittäjäksi muuttavan suomalaisen sosiaaliturvan ulkopuolelle nopeammin kuin tämä pystyy sanomaan äitiyspäiväraha. Minun pitäisi maksaa veroja Suomeen, mutta joutuisin hyvästelemään muun muassa äitiyslomat ja julkisen terveydenhuollon. Niitä ei Yhdysvalloissa tunneta, joten raskaak-

OLEN ARVOSTANUT YSTÄVYYTTÄ ENEMMÄN KUIN ROMANTTISTA RAKKAUTTA JA OLEN AINA HALUNNUT SEISTÄ OMILLA JALOILLANI, ITSENÄISENÄ.

si hankkiutuminen ei ratkaisisi ongelmiani, vaikka sitäkin moni ehdotteli.

SITTEN LISTASIN hyviä puolia.

Mies on ihana.

New York on ihana.

Ulkomailla asuminen on opettavaista.

Suomeen pääsee aina takaisin.

Kysyin itseltäni klassiset kysymykset: Mitä tekisin Suomessa, jos en lähtisi? Samaa kuin tähänkin asti, seuraavat 30 vuotta? Kumpaa katuisin kuolinvuoteellani – sitä että jäin vai sitä että lähdin?

Jos jäisin Suomeen, elämäni olisi turvalisempää, vauraampaa ja helpompaa kuin jos lähtisin New Yorkiin. Jos lähtisin New

Yorkiin, elämäni olisi... kysymysmerkki. Suuri, kirkas, houkutteleva, kiehtova ja rohkea kysymysmerkki.

En ole suuri romantikko, mutta en ole suuri materialistikaan. Pidän itseäni realistina, ja realisti tietää, että kuolinvuoteellaan ihminen ei muistele sitä täydellistä sohva-pöytää tai suurta ylennyksen hetkeä. Ihminen muistelee rakkautta, rohkeutta ja elettyä elämää.

Niinpä marraskuussa 2008 irtisanouduin työstäni, luovuin asunnostani ja lahjoitin pois kaikki tavarani. Hyvästelin perheeni ja ystäväni, nousin lentokoneeseen ja muutin New Yorkiin.

NYT OLEN ASUNUT Yhdysvalloissa vuoden. Vuosi on ollut huikea, haikea ja vaikea.

Olen työskennellyt talouslehden toimituksessa ja kirjoittanut julkkisjuttuja Suomeen. Olen laskenut rahojani ruokakaupassa ja kuunnellut oopperaa kullatun katon alla. Olen ikävöinyt vanhoja ystäviäni ja saanut uusia.

Olen myös vihdoinkin, kaikkien kömpelöiden vuosien jälkeen, oppinut syömään syömäpuikoilla oi-

kein.

Kolme viikkoa sitten kävelin Manhattanin kaupungintalolle. Astuin valkohameisten morsianten ja villapaitaisten sulhasten joukkoon ja sanoin tahdon mieheni, rauhan tuomarin ja kahden ystävämme edessä. Meidän naimisiin.

Uskon yhä omaan uraani, omaan palkkaani, omiin ystäviini ja omaan identiteettiini, mutta etsin niitä nyt New Yorkissa. Jos en löydä niitä, vaadin ehkä miestäni muuttamaan kanssani Suomeen. Jos löydän, jään ehkä tänne.

Joka tapauksessa tiedän jo nyt tämän: ennen pidin itseäni vahvana naisena, mutta nyt pidän itseäni myös rohkeana. Siinä on identiteettiä kerrakseen. **O**